

§ 73

Dnr 00091-2026

Allmänna bestämmelser för användande av kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggning, ABVA

Servicenämndens beslut

Servicenämnden beslutar:

1. Godkänna uppdaterade allmänna bestämmelser för användande av kommunens allmänna vatten- och avloppssystem, ABVA enligt bilaga.
2. Att gälla från 2027-01-01
3. Sända till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för beslut.

Sammanfattning av ärendet

Allmänna bestämmelser för användande av Degerfors kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning (ABVA) antogs av kommunfullmäktige i december 2008 och uppdaterades i januari 2010. Dokumentet behöver uppdateras igen för att anpassas till dagens villkor.

Några ändringar och förtydliganden har skett och det nya dokumentet har även haft som syfte att på ett så enkelt och tydligt sätt som möjligt klargöra de regler som gäller för Degerfors kommuns VA-abonnenter. Språket i dokumentet har förenklats och förtydligats för att bli mer lättläst och tillgängligt.

Beslutsunderlag

Servicenämndens arbetsutskott § 47/2026-09-10

Tjänsteskrivelse från serviceförvaltningen, 2026-08-13

Bilaga- Allmänna bestämmelser för användande av Degerfors kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning, 2026-08-13

Skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Förvaltningschef

Enhetschef VA

Tony Kölborg, 0586-482 00
tony.kolborg@degerfors.se

Uppdatering ABVA

Förslag till beslut

Serviceförvaltningen föreslår servicenämnden att

1. Godkänna den uppdaterade ABVA enligt Bilaga 1
2. Att gälla från 2027-01-01
3. Sända till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för beslut.

Sammanfattning av ärendet

Allmänna bestämmelser för användande av Degerfors kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning (ABVA) antogs av Kommunfullmäktige i december 2008 och uppdaterades i januari 2010. Dokumentet behöver uppdateras igen för att anpassas till dagens villkor.

Ärendet

ABVA har arbetats igenom av VA-enheten för att anpassas efter dagens villkor. Några ändringar och förtydliganden har skett och det nya dokumentet har även haft som syfte att på ett så enkelt och tydligt sätt som möjligt klargöra de regler som gäller för Degerfors kommuns VA-abonnenter. Språket i dokumentet har förenklats och förtydligats för att bli mer lättläst och tillgängligt.

Finansiering

Inom ordinarie budget

Konsekvensbeskrivning

Inga ekonomiska konsekvenser förväntas. En uppdaterad ABVA tydliggör ansvaret för vad som får tillföras spillvattenledning vilket torde ha positiv påverkan på miljön. ABVA uppdateras till ett mer lättläst och tydligt dokument som avser förenkla för medborgarna. Inga specifika konsekvenser för barn.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2026-08-13

Bilaga ABVA Förklaringar 2026-08-13

Tony Kölborg

Beslut ska skickas till

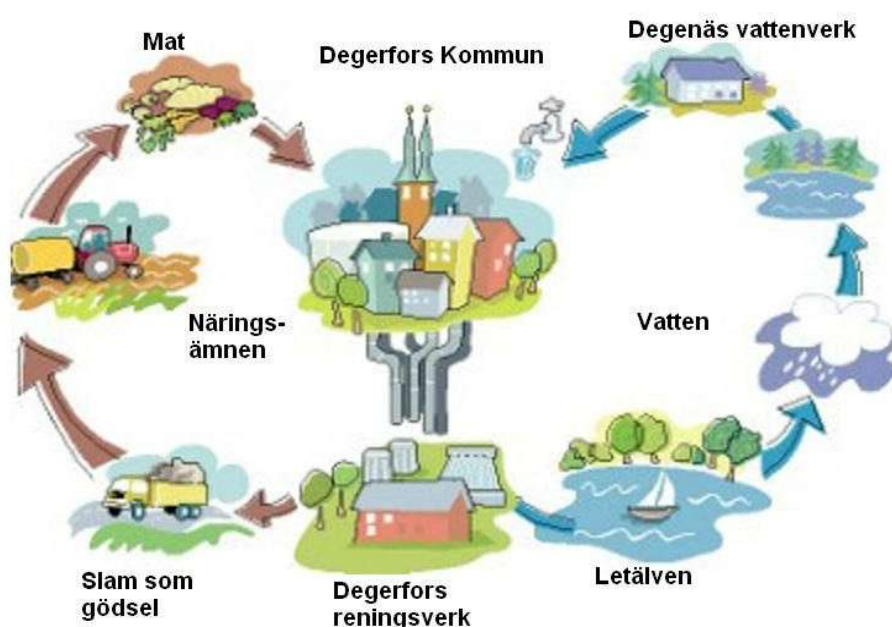
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige
Förvaltningschef
Enhetschef VA

DEGERFORS KOMMUN
Serviceförvaltningen

ABVA

Allmänna bestämmelser för användande av Degerfors kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

Antagen av servicenämnden 2026-09-24

Antagen av kommunfullmäktige

Gäller från och med 2027-01-01

Ersätter ABVA 2008-12-15

Förord

Detta är ”ABVA 2026 - Allmänna bestämmelser för användande av Degerfors Kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning” som reglerar förhållandet mellan fastighetsägare och Degerfors Kommun när man använder allmänna dricksvatten-, spillvatten- och dagvattentjänster. Enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster får regeringen, eller efter regeringens bemyndigande, kommunen meddela ytterligare föreskrifter om användningen av allmänna va-anläggningar. Regeringen har med stöd av bemyndigandet meddelat förordning (2007:701) om allmänna vattentjänster..

Kontaktuppgifter Postadress: Reningsverket Högberg 130 693 32 Degerfors
Besöksadress: Nysundsvägen 130, Degerfors Telefon: 0586- 48100 vxl
serviceförvaltningen@degerfors.se www.degerfors.se/bo-bygga-trafik-och-miljo/vatten-och-avlopp.html

Innehållsförteckning

ABVA Allmänna bestämmelser för användande av Degerfors kommuns

kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning	0
Inledning	3
Inkoppling till den allmänna anläggningen	3
Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen	3
Användning av den allmänna avloppsanläggningen	4
LTA anläggning	5
Information till fastighetsägare om Degerfors kommuns allmänna vatten och avloppstjänster	6
Inledning	6
Förbindelsepunkters lägen	8
Anslutning till den allmänna VA- anläggningen	9
Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen	10
Användning av den allmänna avloppsanläggningen	11
Avgifter	13
Övrigt	13

ABVA 26 Allmänna bestämmelser för användande av Degerfors kommuns allmänna vatten och avloppsanläggning

Inledning

1. För fastighetsägares användning av den allmänna Va-anläggningen i Degerfors kommun gäller vad som föreskrivs i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) eller annan författning samt vad som nedan föreskrivs.
Vad som enligt dessa bestämmelser gäller för fastighetsägaren gäller även för den som innehar fast egendom med tomträtt, ständig besittningsrätt, fideikommissrätt eller på grund av testamentariskt förordnande.
Har huvudmannen träffat avtal med annan än fastighetsägare om användning av anläggningen, gäller för denne jämlikt 5 § lagen om allmänna vattentjänster vad som i lagen och dessa allmänna bestämmelser föreskrivs om fastighetsägare.
Med fastighet kan enligt 4 § lagen om allmänna vattentjänster i vissa fall även förstås byggnad eller annan anläggning, som ej tillhör ägaren till marken.
Fastighetsägare är skyldig att följa ändring i och tillägg till dessa allmänna bestämmelser.
2. Huvudman för den allmänna Va-anläggningen är Degerfors Kommun, Servicenämnden.

Inkoppling till den allmänna anläggningen

3. Fastighetsägare som vill ansluta fastigheten till den allmänna anläggningen ska göra skriftlig anmälan till huvudmannen som sedan ombesörjer inkoppling.

Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

4. Huvudmannen levererar vatten till fastighet, vars ägare har rätt att använda den allmänna dricksvattenanläggningen och som iakttar gällande bestämmelser för användandet.
Huvudmannens leveransskyldighet avser endast vatten av dricksvattenkvalitet för normal hushållsanvändning. Huvudmannen garanterar inte att visst vattentryck eller viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.
Vatten som levereras genom allmän Va-anläggning får utnyttjas för värmeutvinning endast om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger detta.
5. Huvudmannen har rätt att begränsa eller avbryta vattenleveransen när denne finner det nödvändigt för att förebygga person- eller egendomsskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan sådan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.
Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägare skyldig att reducera sin vattenförbrukning enligt huvudmannens anvisningar.
Vid planlagt leveransavbrott lämnar huvudmannen på lämpligt sätt meddelande om detta.
6. Ska vattenförbrukning hos fastighetsägare fastställas genom mätning tillhandahålls vattenmätare av huvudmannen och förblir huvudmannens egendom. Huvudmannen

bestämmer antalet mätare och vilket slag av mätare som ska användas. Fastighetsägaren ska bekosta erforderliga anordningar för uppsättning av mätare och sammankoppling med installationen i övrigt.

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen, som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla mätaren.

Användning av den allmänna avloppsanläggningen

7. Huvudmannen tar emot avloppsvatten från fastighet, vars ägare har rätt att använda den allmänna avloppsanläggningen och som iakttar gällande bestämmelser för användandet, om behovet av avledning inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.
Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars beskaffenhet i ej oväsentlig mån avviker från hushållsspillvattens.
8. Vatten som utnyttjats för värmeutvinning får avledas till den allmänna avloppsanläggningen endast om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger det.
9. Fastighetsägare får inte tillföra den allmänna avloppsanläggningen vätskor, ämnen eller föremål som kan skada ledningsnätet, inverka skadligt på ledningsnätets funktion eller på reningsprocessen i avloppsreningsverk, pumpstationer eller på annat sätt medföra skada eller olägenhet som kan försämra slamkvaliteten. Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45 °C får inte tillföras i förbindelsepunkten. Oavsiktligt utsläpp av sådant slag som anges i första och andra styckena ska ofördröjligen anmälas till huvudmannen.
Fastighetsägare får inte tillföra avloppet spillvatten från köksavfallskvarn utan huvudmannens skriftliga medgivande.
10. Värmeuttag ur avloppsvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt avloppsvatten underskrider temperaturen i det av huvudmannen levererade dricksvattnet.
11. Huvudmannen har rätt att tillfälligt begränsa fastighetsägares möjlighet att använda avloppsanläggningen när huvudmannen finner det nödvändigt för att förebygga person eller egendomsskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.
12. Spillvatten får inte tillföras allmän ledning som är avsedd att uteslutande avleda dag- och dränvatten. (Med spillvatten likställs i denna punkt allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer ska avledas till spillvattenledning.)
Dag- och dränvatten får inte tillföras allmän ledning som inte är avsedd för sådant ändamål, om inte huvudmannen av särskilda skäl skriftligen medgivit undantag. Avleds dag- och dränvatten från fastighet till spillvattenförande ledning får fortsatt tillförsel av sådant vatten inte ske, sedan särskild förbindelsepunkt för ändamålet upprättats och fastighetsägaren underrättats därom, eller om huvudmannen vidtagit åtgärder för avledande av dagvatten utan att förbindelsepunkt för dagvatten upprättats, när huvudmannen meddelat fastighetsägaren att sådana åtgärder har vidtagits. Huvudmannen bestämmer tidrymd inom vilken tillförseln ska ha upphört. Undantag från förbudet eller anstånd med att avbryta tillförseln kan medges av huvudmannen om särskilda skäl föreligger.

Har särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten inte upprättats, kan huvudmannen ändå förbjuda dittills tillåten tillförsel av sådant vatten till spillvattenförande ledning. Förutsättningar för detta är dels att avledning kan ske ändamålsenligt på annat sätt, dels att huvudmannen i skäligen omfattning ersätter fastighetsägaren hans kostnader för erforderlig omläggning. Dag- och dränvatten från fastighet, som ny inkopplas till den allmänna anläggningen, får inte tillföras annan ledning än den huvudmannen bestämmer.

13. Huvudmannen kan i enskilda fall medge utsläpp i den allmänna avloppsanläggningen av avloppsvatten som i ej oväsentlig mån har annan sammansättning än spillvatten från bostäder (hushållsspillvatten) vad gäller arten eller halten av ingående ämnen. Huvudmannen bestämmer därvid villkoren för utsläpp av såväl spill- som dagvatten.
14. Fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter fastighet till annat än bostadsändamål ska informera huvudmannen om sådan verksamhet som kan påverka beskaffenheten hos avloppsvattnet från fastigheten. Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar och analyser som huvudmannen finner vara nödvändiga för kontroll av avloppsvattnet.
Huvudmannen har rätt att fordra att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på avloppsvattnets beskaffenhet och företar kontroll av vattnet genom provtagningar och analyser. Huvudmannen anger hur journalföring och provtagningar ska göras.
15. Verksamheter som riskerar att släppa ut fett, olja, slam eller andra ämnen som kan påverka VA-anläggningens funktion ska vidta erforderliga skyddsåtgärder, såsom installation och skötsel av fettavskiljare, oljeavskiljare eller annan erforderlig reningsutrustning, i enlighet med ABVA och gällande lagstiftning.

LTA anläggning

16. Vid anslutning till allmänt tryckavloppssystem tillhandahåller huvudmannen LTA-pumpenhet eller annan aktuell pumpenhet som förblir dennes egendom. Huvudmannen bestämmer antalet pumpenheter och vilket slag av pumpenhet som ska användas samt svarar för installationen. Fastighetsägaren bekostar erforderliga anordningar för att sammankoppla enheten med installationen i övrigt.
Enhetens plats ska bestämmas av huvudmannen, som äger rätt till kostnadsfri upplåtelse av platsen och som ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla enheten. Fastighetsägaren ansvarar för och bekostar elanslutningen. Fastighetsägaren bekostar el-försörjningen för drift av pumpenheten och uppvärmning av servisledningen fram till förbindelsepunkten.

Information till fastighetsägare om Degerfors kommuns allmänna vatten och avloppstjänster

Inledning

Denna information ger förklaringar och kommentarer till de bestämmelser som finns i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412), i det följande kallad vattentjänstlagen, och Allmänna bestämmelser för användning av Degerfors kommuns allmänna avloppsanläggning (ABVA). Samtliga fastighetsägare som är anslutna till Degerfors kommuns allmänna VA-anläggning är skyldiga att följa de bestämmelser som finns i kommunens ABVA. För att kunna tillgodogöra sig innehållet i denna information är det nödvändigt att ha tillgång till ABVA.

Vattentjänstlagen reglerar förhållandet mellan huvudmannen för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen och ägare av fastighet inom verksamhetsområdet för vatten och avlopp.

Huvudman för den allmänna Va-anläggningen

Huvudman för den allmänna VA- anläggningen är Degerfors Kommun, Servicenämnden.

Verksamhetsområde

Kommunens allmänna vatten- och avloppstjänster bedrivs inom ett fastställt geografiskt område, verksamhetsområdet. Uppgift om verksamhetsområdet finns hos Serviceförvaltningen.

Fastighetsägare

Med fastighetsägare avses i vattentjänstlagen (2006: 412), i ABVA (allmänna bestämmelser) och i denna information ägare av fastighet inom Va-anläggningens verksamhetsområde. Enligt vattentjänstlagen jämställs med fastighetsägare bland andra arrendator och tomträttshavare. Rätten att använda en allmän VA-anläggning är knutet till fastigheten och inte till fastighetsägaren och består så länge fastigheten består. Detta innebär att det inte går att säga upp ett "VA-abonnemang" och därmed undgå avgiftsskyldighet.

Huvudman kan träffa avtal med annan än fastighetsägare om rätt att få använda Va-anläggningen. Konsekvensen av detta blir att det som enligt vattentjänstlagen gäller för fastighetsägaren i stället gäller för användaren. Detta innebär att huvudmannen därefter endast kan kräva betalning av den som han har träffat avtal med.

Vad ingår i den allmänna VA- anläggningen?

I den allmänna VA- anläggningen ingår vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät, reservoarer och pumpstationer samt andra anordningar, som krävs för att VA- anläggningen ska fungera på avsett sätt. I den allmänna VA- anläggningen ingår också servisledningar fram till förbindelsepunkter som huvudmannen har bestämt för varje fastighet.

Vad ingår i fastighetsägarens VA-installation?

Med en fastighets VA-installation menas de ledningar som för fastigheten dragits från förbindelsepunkterna. I installationen ingår även anordningar, till exempel tappventiler och tvättställ, som anslutits till en sådan ledning. En VA-installation ingår inte i den allmänna anläggningen, om inte annat framgår av vattentjänstlagen, ABVA eller avtal.

Servisledning

Med servisledning menas den ledning som förbinder en byggnad eller en fastighet med en allmän Va-anläggnings ledningsnät. Den delas av förbindelsepunkten i den allmänna anläggningens del och i fastighetens del.

Juridisk ansvarsfördelning

Den juridiska ansvarsgränsen mellan huvudmannens allmänna anläggning och fastighetens VA-installation går i förbindelsepunkten. Med förbindelsepunkt menas den punkt där inkoppling av fastighetens ledningar till den allmänna anläggningen ska ske eller har skett.

Kostnadsfördelning

Huvudmannen svarar för alla arbeten och kostnader för den allmänna anläggningen. Fastighetsägaren svarar för alla arbeten och kostnader för VA-installationen. Anordning som behövs endast för en eller några få fastigheter, till exempel anordning för tryckstegring av vatten eller pumpning av avloppsvatten, bekostas av vederbörande fastighetsägare om inte huvudmannen bestämt annat.

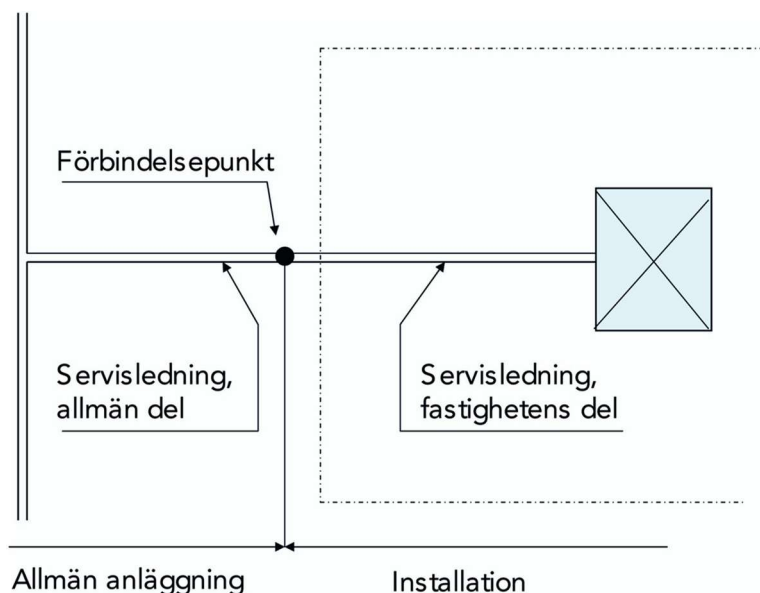
Förbindelsepunkters lägen

Enligt vattentjänstlagen är det huvudmannen som bestämmer förbindelsepunkter där fastighetens ledningar ska kopplas till VA-anläggningen. För varje typ av ledning som skall kopplas till den allmänna anläggningen, till exempel för vatten, spillvatten och dagvatten, upprättas en egen förbindelsepunkt. Dessa ligger vanligtvis nära varandra och vanligen i fastighetens omedelbara närhet, ca 0,5 m utanför fastighetsgräns, men huvudmannen kan också ha meddelat annat läge.

I normalfallet bestäms läget i samråd mellan huvudmannen och fastighetsägaren. I de fall fastighetsägaren inte i tid anmäler sina eventuella önskemål till huvudmannen, får han acceptera det läge som huvudmannen fastställt.

När uppgift om förbindelsepunkters lägen lämnas för fastighet som ännu inte inkopplats, anges normalt för samtliga servisledningar dimension och planläge samt för avloppsserviser även höjdläge.

I fråga om dagvatten från fastighet kan det ibland förekomma att sådant vatten får avledas till den allmänna avloppsanläggningen utan att fastigheten försetts med en särskild servisledning för detta ändamål. Förbindelsepunkt kan sålunda inte upprättas i detta fall och meddelas fastighetsägaren. Huvudmannen måste emellertid ha vidtagit särskilda åtgärder för sådan avledning och ha underrättat fastighetsägaren om detta.

Anslutning till den allmänna VA-anläggningen

Anmälan om anslutning

Om en fastighetsägare vill ansluta fastigheten till den allmänna anläggningen ska han göra anmälan om detta hos huvudmannen. Anmälan ska göras på blankett, som huvudmannen tillhandahåller.

Har fastighetsägaren rätt att använda anläggningen, drar huvudmannen fram ledningar till förbindelsepunkterna för vatten och avlopp. Huvudmannen bestämmer efter samråd med fastighetsägaren ledningarnas antal, dimensioner, lägen och utförande.

Inkoppling av två eller flera fastigheters VA-installationer till den allmänna anläggningen i en gemensam förbindelsepunkt för fastigheterna kan beviljas om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl för en sådan lösning. Avtal om detta träffas i sådana fall med huvudmannen. En förutsättning för att en gemensam förbindelsepunkt ska beviljas är ofta att fastigheterna bildat en gemensamhetsanläggning.

Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen i vissa fall rätt till anstånd med att utföra arbetet för att samordningen med andra arbeten inte ska försvåras och för att denne ska kunna följa sin utbyggnadsplan.

Huvudmannen medger inkoppling av fastighetens VA-installation till den allmänna anläggningen när anläggningsavgiften är betald eller om avgiften ska del betalas, när godtagbar säkerhet ställts. Huvudmannen är dock enligt vattentjänstlagen inte skyldig att låta en fastighet kopplas till den allmänna anläggningen om fastighetens installation har väsentliga brister. Huvudmannen har rätt till det tillträde på en fastighet som behövs för att han skall kunna undersöka en VA-installation och dess användning innan VA-installationen kopplas till den allmänna anläggningen eller annars när det behövs för att huvudmannen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

Huvudmannen själv behöver nödvändigtvis inte göra inkopplingen, utan detta kan efter huvudmannens medgivande överlätas till fastighetsägarens entreprenör, förutsatt den senare har ett system för kvalitetssäkring för denna typ av arbete.

Ny förbindelsepunkt

Om fastighetsägaren vill ha en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga och huvudmannen efter ansökan går med på detta, så får fastighetsägaren bekosta den nya servisledningens allmänna del samt bortkopplingen av den tidigare servisledningens allmänna del.

Vill huvudmannen upprätta en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga, så ska huvudmannen ersätta fastighetsägaren för de kostnader som uppstår med den nya servisledningen och inkoppling av denna.

Ett skäligt avdrag med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick bör göras i båda fallen.

Avgiftsskyldighet

Avgiftsskyldighet för fastighetsägaren inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt och informerat fastighetsägaren om detta. Därutöver krävs att fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för VA, att fastigheten har behov av en vattentjänst och att behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Ibland kan bortledning av dagvatten från en fastighet till den allmänna anläggningen ske utan att förbindelsepunkt upprättats. Har förbindelsepunkt för dagvatten från fastighet inte upprättats, men fastigheten anses i behov av bortledning av dagvatten, inträder avgiftsskyldighet för detta

ändamål när huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

Dricksvattnets kvalitet, tryck och mängd

Huvudmannen har bara skyldighet att leverera vatten för hushållsändamål till anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet. Vattnet ska vara av dricksvattenkvalitet enligt livsmedelsverkets föreskrifter. Huvudmannen garanterar inte att visst vattentryck alltid upprätthålls eller att viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

Begränsning av vattenleverans

Huvudmannen har rätt att begränsa eller stänga av vattenleveranserna för att förebygga skada samt vid reparationer, tillsyn och liknande omständigheter. Vid planlagt leveransavbrott informerar huvudmannen fastighetsägarna om detta på lämpligt sätt, till exempel genom skriftligt meddelande. Vid en mer omfattande akut avstängning kan information ges till exempel genom lokalradion eller via huvudmannens hemsida.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att minska sin vattenförbrukning efter de anvisningar som huvudmannen lämnar.

Återströmningsskydd

Fastighetsägare som brukar den allmänna anläggningen skall förse inkommande dricksvattenledning med återströmningsskydd.

Det åligger fastighetsägaren att tillse att återströmningsskyddet är av rätt funktionstyp enligt standardföreskriften SS-EN 1717 samt bekosta och svara för att tillhörande riskanalys genomförs i enlighet med standarden. Vid byten av vattenmätare i småhus sätter kommunen in en enkel backventil om sådan saknas.

Dricksvatten för andra ändamål

Vatten används även för andra ändamål än hushåll, till exempel i industrier och ibland också som energikälla. Industrier eller andra verksamheter med stor vattenförbrukning, särskilda kvalitetskrav eller som kräver stora flöden kan inte utan vidare påräkna att huvudmannen kan klara sådana behov om inte detta särskilt avtalats.

Vattenmätare

Vattenförbrukningen hos fastighetsägare fastställs genom mätning, om inte huvudmannen bestämmer annat. Huvudmannen tillhandahåller och installerar vattenmätaren och är dess ägare. Fastighetsägaren är enligt vattentjänstlagen skyldig att upplåta plats för mätaren samt lämna huvudmannen tillträde till fastigheten när denne vill kontrollera, ta ned eller sätta upp vattenmätaren.

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen, som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla mätaren. För dessa åtgärder liksom för avläsning ska fastighetsägaren lämna huvudmannen fritt och obehindrat tillträde till mätaren. Har avsättning för mätare utförts innan placeringen godkänts av huvudmannen, är fastighetsägaren, om huvudmannen så kräver, skyldig att svara för och bekosta flyttningen av avsättningen så att mätarens plats kan godkännas av huvudmannen.

Om det misstänks att mätaren visar fel, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen tycker det är nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det. Undersökningen ska bekostas av fastighetsägaren, om han begärt undersökningen och mätaren godkänns. I annat fall bekostar huvudmannen undersökningen.

Vid undersökning av mätaren bestäms felvisningen i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära rättslig prövning av frågan hos mark- och miljödomstolen.

Fastighetsägare ska vårda vattenmätaren väl och skydda den mot frost och åverkan samt mot återströmning av varmvatten och annan skadlig värmepåverkan. Om så inte sker och mätaren skadas, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen kostnaden för att åtgärda eller byta mätaren. Fastighetsägare som önskar att vattenmätaren tillfälligt tas ned på grund av frostrisk eller annan orsak ska anmäla detta till huvudmannen, som mot ersättning tar ned och åter sätter upp mätaren.

Användning av den allmänna avloppsanläggningen

Avloppsvatten

Huvudmannen är skyldig att ta emot avloppsvatten från anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet om inte behovet kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Verksamhetsområdet kan avse enbart spillvatten, enbart dagvatten eller såväl spillvatten som dagvatten.

Med spillvatten menas förorenat vatten från hushåll, industriell tillverkningsprocess, arbetsplats, serviceanläggning med mera

Med dagvatten menas tillfälligt, avrinnande vatten på ytan, mark eller konstruktion till exempel regnvatten, smältvatten eller framträngande grundvatten.

Avloppsvattnets beskaffenhet

Huvudmannen är dock inte skyldig att ta emot spillvatten vars innehåll i ej oväsentlig mån avviker från hushålls spillvattens. För att få släppa ut sådant spillvatten i det allmänna ledningsnätet förutsätts vanligen att avtal upprättas. Huvudmannen är inte heller skyldig att ta emot avloppsvatten om behovet av avledning kan tillgodoses bättre på annat sätt. Värmeuttag ur avloppsvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt avloppsvatten underskrider temperaturen i det av huvudmannen levererade dricksvattnet.

Fastighetsägare är skyldig att till huvudmannen anmäla verksamhet som kan inverka på avloppsvattnets sammansättning.

Fastighet som används till annat än bostad

Med hänsyn till kraven på åtgärder för att hindra vattenförorening är det i många fall nödvändigt för huvudmannen att ha en noggrannare kontroll över vad som avleds till den allmänna avloppsanläggningen än vad som gäller för bostadsfastigheter. Fastighetsägaren har därför enligt

ABVA ålagts att lämna uppgift om arten och omfattningen av sådan verksamhet inom fastigheten, som kan inverka på avloppsvattnets innehåll. Provtagningar och analyser, som huvudmannen finner nödvändiga för kontroll av sådant avloppsvatten, bekostas av fastighetsägaren eller genom denne av företag, rörelse eller verksamhet som avleder avloppsvattnet. Kostnaden för sådan kontroll kan också ingå i särskild industriavloppstaxa. I punkt 14 i ABVA har införts en bestämmelse, som gör det möjligt för huvudmannen att föreskriva att fastighetsägaren själv, enligt huvudmannens anvisningar och på det sätt och i den omfattning huvudmannen bestämmer, ska föra journal över verksamheten och själv utöva kontroll av avloppsvattnets innehåll.

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot vatten som utnyttjats för värmeutvinning, eftersom sådant vatten enligt vattentjänstlagen inte är att anse som avloppsvatten.

Industrier måste samråda med huvudmannen

Fastighetsägare som använder eller avser att använda den allmänna avloppsanläggningen och som avser att ansöka om prövning av avloppsutsläpp enligt miljö-lagstiftningen ska samråda med huvudmannen.

Dag- och dränvatten

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot dag- och dränvatten från fastighet, i de fall avledning av sådant vatten kan tillgodoses bättre på annat sätt. I vissa fall kan avledning till LOD-anläggning (LOD = lokalt omhändertagande av dagvatten) på den enskilda fastigheten innebära sådan fördel. LOD kan till exempel innebära att dag- och eller dränvatten avleds till ett s.k. perkolationsmagasin (stenkista) på den egna tomten eller att vattnet sugs upp av omgivande gräsytor. Med dag- och dränvatten likställs allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer inte ska avledas till spillvattenförande ledning. Vid behov kan fastighetsägaren rådgöra med huvudmannen.

I ABVA regleras att, om dag- och dränvatten avleds från fastighet till spillvattenförande ledning, får avledningen inte fortsätta sedan särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten upprättats och fastighetsägaren underrättats om detta. Huvudmannen kan alternativt ha vidtagit åtgärder för avledning utan att förbindelsepunkt har upprättats och meddelat fastighetsägaren detta.

Huvudmannen bestämmer inom vilken tid tillförseln ska ha upphört. Undantag från förbudet eller anstånd kan medges av huvudmannen om särskilda skäl föreligger. Ändrar fastighetsägaren installationen så att dag- och dränvattnet avleds till den allmänna dagvattenledningen eller till LOD-anläggning kan huvudmannen i vissa fall bevilja bidrag till kostnaderna för ändringen. En förutsättning för att ett sådant bidrag skall beviljas är att kostnaderna för ändringen avsevärt överstiger genomsnittskostnaden inom området.

Inkoppling av dränvatten till den allmänna avloppsanläggningen

Vid nybyggnad måste bestämmelserna i Boverkets byggregler följas. Innebörderna av dessa bestämmelser är att dränvatten från byggnad inte får avledas till avloppsledning, i vilken uppdämning kan förekomma. Uppdämning innebär att en ledning går full och att den fria vattenytan kan stiga i anslutande ledningar. Ställs från huvudmannen kravet att dränvatten ska avledas till dagvattenledning, innebär detta i många fall att dränvatten från byggnader, i första hand sådana med källare, inte kan avledas med självfall. Dagvattenledningar är nämligen normalt dimensionerade så att uppdämning i ledningarna förekommer vid häftigare regn. Den praktiska

konsekvensen blir därför att vissa byggnader inte kan förses med källare eller att dränvattnet måste pumpas eller avledas till LOD-anläggning.

Avgifter

Fastighetsägares avgiftsskyldighet till huvudmannen regleras i taxan för allmänna vattentjänster. Va-taxan innehåller uppgifter om anläggningsavgifter, d.v.s. uppgifter om vad nyanslutningar kostar, bruksavgifter samt uppgifter om avgifter för vanligen förekommande tjänster som huvudmannen tillhandahåller på fastighetsägarens begäran, till exempel servisavstängning. Huvudmannen kan träffa avtal med ägare till fastighet och andra avgiftsskyldiga i avgiftsfrågor som inte regleras i kommunens taxeföreskrifter.

Övrigt

Enligt vattentjänstlagen ska en allmän VA-anläggning användas så att det inte uppkommer olägenhet för huvudmannen eller annan. Det får inte uppstå svårigheter för huvudmannen att uppfylla kraven från miljö- och hälsoskyddssynpunkt eller att i övrigt uppfylla sina åligganden enligt lag eller annan författning eller enligt avtal. Fastighetsägare ansvarar för att VA-installationen, även sådan som inte kräver bygglov, anordnas och utförs så att den fyller kraven enligt Boverkets byggregler.

Enligt ABVA får spillvatten från köksavfallskvarn tillföras den allmänna avloppsanläggningen endast om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger det. Bensin-, olje- och fettavskiljare samt sand- och slamfång i gårdsbrunnar o.d. ska tillses regelbundet och tömmas så ofta, att de alltid fyller avsedd funktion.

Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen rätt att undersöka VA-installationen och dess användning. Påträffas allvarliga brister är fastighetsägaren enligt vattentjänstlagen skyldig att rätta till dessa så att det inte uppkommer olägenheter för huvudmannen eller någon annan. Om så inte sker är huvudmannen inte skyldig att låta fastigheten vara kopplad till den allmänna anläggningen.

Om en fastighets VA-förhållanden påtagligt avviker från de förhållanden som i övrigt råder i en allmän VA-anläggnings verksamhetsområde, får huvudmannen träffa avtal med fastighetsägaren om särskilda villkor för att använda VA-anläggningen.

Anmäl ändringar

Fastighetsägare ska på begäran lämna huvudmannen underlag för avgiftsberäkning. Dessutom ska fastighetsägare självant anmäla sådan ändring av VA-installationen eller annat förhållande, som enligt taxan kan ha betydelse för avgiftsberäkningen.

Anmäl ägarbyte

Fastighetsägare ska utan dröjsmål underrätta huvudmannen när fastigheten övergår till ny ägare samt uppge den nye ägarens namn, adress och tillträdesdag.

Vattenavstängning

Har fastighetsägare försummat att betala VA-avgift eller i övrigt försummat sina skyldigheter enligt vattentjänstlagen och är försummelsen väsentlig, har huvudmannen rätt att stänga av vattentillförseln till fastigheten. Avstängning kan ske om rättelse inte kunnat åstadkommas genom skriftlig uppmaning och avstängningen inte medför olägenhet för människors hälsa. Fastighetsägaren ska till huvudmannen betala avgift enligt taxa för såväl avstängning som återinkoppling.

Risk för källaröversvämning

I hus med källare, särskilt där källaren har golvbrunn eller annan avloppsenhet, finns alltid risk för källaröversvämning. Vid häftiga regn eller snösmältning kan den allmänna ledningen överbelastas och vatten kan baklänges tränga in i avloppsserviser och upp genom golvbrunnar och förorsaka skador. Vid sidan av översvämningar förorsakade av häftiga regn är stopp i servisledningen den vanligaste skadeorsaken.

Fastighetsägare bör i eget, och i förekommande fall hyresgästers, intresse i största möjliga utsträckning förebygga skador inom fastigheten till följd av uppdämning i ledningsnätet.

Följande åtgärder kan förslagsvis vidtas:

- Placera inte föremål i källaren som är värdefulla och känsliga för fukt
- Kontrollera att avstängbara golvbrunnar är stängda och att automatiska bakvattenventiler fungerar
- De golvbrunnar i källaren som inte är avstängbara förses med tätande anordningar eller ersätts med avstängbara brunnar
- Rörinstallatör kontaktas om misstanke finns att avloppets avstängningsanordningar inte fungerar
- Kontroll av att regn- och smältvatten leds från byggnaden
- Nedfarter till garage och andra utrymmen invallas
- Kontroll av att intern avloppspump fungerar
- Fastigheten ansluts till alarmeringscentral med larmtjänst
- Koppla bort stuprör, brunnar och dräneringsledningar från avloppet
- Kontrollera stuprör, brunnar och dräneringsrör är i bra skick och rensade
- Rensa dagvattenbrunnar och diken från löv och skräp så att regnvattnet kan rinna undan

Susanna Weiberg, 0586-481 59
susanna.weiberg@degerfors.se

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Upphävande av del av detaljplan för del av Kvarnberg 2:1 och 2:6 - samråd

Förslag till beslut (ks au beslutar)

1. Samråd om förslag till upphävande av del av detaljplan för del av Kvarnberg 2:1 och 2:6 ska genomföras.
2. Det upphävandet av detaljplanen kommer att medge bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan varför en miljöbedömning enligt PBL 4 kap § 34 inte upprättats.

Sammanfattning

Syftet med att upphäva del av detaljplanen är att möjliggöra en utökning av återvinningscentralen inom ett område där gällande detaljplan inte blivit genomförd. Dessutom upphävs planen i vissa andra delar som inte blivit genomförda då dessa inte längre bedöms som aktuella.

Ärendet

För att främja en hållbar avfallshantering och öka möjligheterna till återvinning samt förbättra tillgängligheten behöver den kommunala återvinningscentralen (ÅVC) utökas. Lämpligaste platsen för detta har bedömts vara i direkt anslutning till befintlig ÅVC. Inom delar av aktuellt område strider användningen återvinningscentral mot gällande detaljplan. En större flexibilitet för framtida utveckling bedöms uppnås vid upphävande av planen i stället för en ny plan med användningen ÅVC. Anläggande av utökad ÅVC bedöms kunna prövas i bygglovsprocess utan krav på ny detaljplan. Den del av planen som upphävs har inte genomförts.

Upphävandet av del av detaljplanen handläggs med förenklat standardförfarande enligt plan- och bygglagen (SFS 2010:900). I ett förenklat förfarande samråder kommunen endast med länsstyrelsen, lantmäteriet och sakägare inom planområdet. Efter samrådet upprättas en samrådsredogörelse och förslaget kan tas upp för antagande av kommunstyrelsen direkt utan en granskningsperiod. Det förenklade förfarandet innebär alltså att det bara finns en möjlighet att lämna synpunkter på förslaget.

Planer ska miljöbedömas om det planen medger förväntas innebära betydande miljöpåverkan. En undersökning har genomförts och slutsatsen är att eftersom upphävandet av detaljplanen i sig inte innebär några förändringar i användningssätt eller bebyggelse kan det inte antas innebära betydande miljöpåverkan och en miljöbedömning enligt PBL 4 kap. § 34 behöver inte upprättas.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2025-12-09 § 150 att uppdra till miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen att upprätta förslag till upphävande av del av detaljplan.

Finansiering

Mellan serviceförvaltningen och miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen finns ett planavtal som reglerar kostnaden för att upphäva del av detaljplanen.

Konsekvensbeskrivning

Ett beslut om samråd bedöms inte innebära negativa konsekvenser enligt checklistan för mångfald. I planbeskrivningen redovisas upphävandets konsekvenser.

Bedömning

Plan- och bygglagens bestämmelser om processen för att upphäva del av en detaljplan innebär att berörda sakägare och myndigheter måste ges tillfälle att lämna synpunkter på förslaget i ett samråd.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen 2026-10-06

Planbeskrivning 2026-10-06

Plankarta 2026-10-06

Undersökning om betydande miljöpåverkan 2026-09-30

Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen

Susanna Weiberg
stadsarkitekt

Beslut ska skickas till

Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen

Susanna Weiberg, 0586-48159
susanna.weiberg@degerfors.se

Upphävande av del av detaljplan för del av Kvarnberg 2:1 och 2:6

Detaljplan för Kvarnberg 4:5 mfl, D101
(lantmäteriets beteckning 1862-P59)

Degerfors kommun, Örebro län

Planuppdrag/ planbesked	KS 2025-12-09 § 150	Intern beteckning	
Samråd		Lantmäteriets aktbeteckning	
Antagen		Laga kraft	

Innehållsförteckning

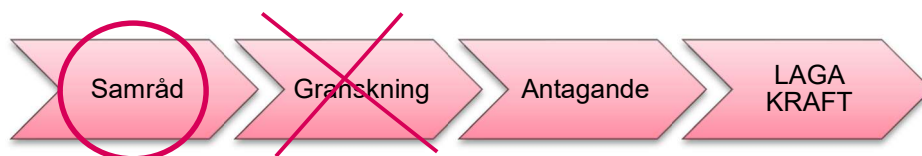
1	Planprocessen	3
2	Upphävandets syfte	3
3	Beskrivning av upphävandet	4
3.1	Handlingar	4
3.2	Läge	4
3.3	Sammanfattning	5
3.4	Kvartersmark och allmän plats som upphävs.....	6
4	Planeringsförutsättningar och konsekvenser	6
4.1	Planuppdrag	6
4.2	Översiktsplan	6
4.3	Detaljplan.....	6
4.4	Riksintressen	8
4.5	Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. MB	8
4.6	Miljökvalitetsnormer	8
4.7	Miljö	8
4.8	Hälsa och säkerhet.....	8
4.9	Sociala	8
4.10	Trafik.....	8
4.11	Fastigheter och rättigheter.....	9
5	Motiv för upphävande	9
6	Genomförande.....	10
6.1	Organisation/tidplan.....	10
6.2	Fastighetsrättsliga frågor	10
6.3	Ekonomi.....	10
6.4	Upplysningar.....	10
7	Planeringsunderlag.....	10
7.1	Kommunala	10
7.2	Regionala/Annat (befintliga underlag)	10
8	Medverkande	10

1 Planprocessen

Kommunen kan reglera hur mark- och vattenområden får användas och bebyggas i en detaljplan. Detaljplanens bestämmelser finns på en plankarta som blir juridiskt bindande. Planbeskrivningen förklarar och redovisar planens innebörd och konsekvenser. Den bedömning som görs i detaljplanen ger ramarna för framtida bygglovsprövning. Om en detaljplan är inaktuell eller förhindrar en önskvärd utveckling kan kommunen upphäva hela eller delar av planen. När kommunen upphäver en detaljplan uppstår ett planlöst läge. Det innebär att området inte längre omfattas av en detaljplan. Om någon avser att utföra en bygglovspliktig åtgärd på platsen behöver kommunen göra en bedömning av om åtgärden kräver en ny detaljplan eller om åtgärden kan prövas med bygglov direkt.

Detta upphävande av detaljplan handläggs med förenklat standardförfarande enligt plan- och bygglagen (PBL (2010:900)). Förenklat standardförfarande kan tillämpas om upphävandet är förenligt med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande, inte är av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse och inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Aktuellt ärende bedöms uppfylla kriterierna för förenklat standardförfarande.

De som är berörda av upphävandet får möjlighet att lämna synpunkter under en samrådsperiod. Efter samrådet upprättas en samrådsredogörelse och förslaget kan tas upp för antagande av kommunstyrelsen direkt utan en granskningsperiod. Beslutet vinner därefter laga kraft om det inte överklagas inom en viss tid.

Planprocessens fyra steg. Förslaget är nu i samrådsskedet. Förenklat standardförfarande innebär att granskningsskedet kan hoppas över.

Upphävandet handläggs enligt reglerna i plan- och bygglagen (PBL – SFS 2010:900) och har upprättats enligt Boverkets föreskrifter och allmänna råd BFS 2020:5, 2020:6 och 2020:8.

Genomförandetiden för befintlig detaljplan har gått ut. Ett upphävande har ingen genomförandetid då aktuell detaljplan upphör att gälla när beslutet om antagande vinner laga kraft.

2 Upphävandets syfte

Syftet med att upphäva del av detaljplanen är att möjliggöra en utökning av återvinningscentralen inom ett område där gällande detaljplan inte blivit genomförd. Dessutom upphävs planen i vissa andra delar som inte blivit genomförda då dessa inte längre bedöms som aktuella.

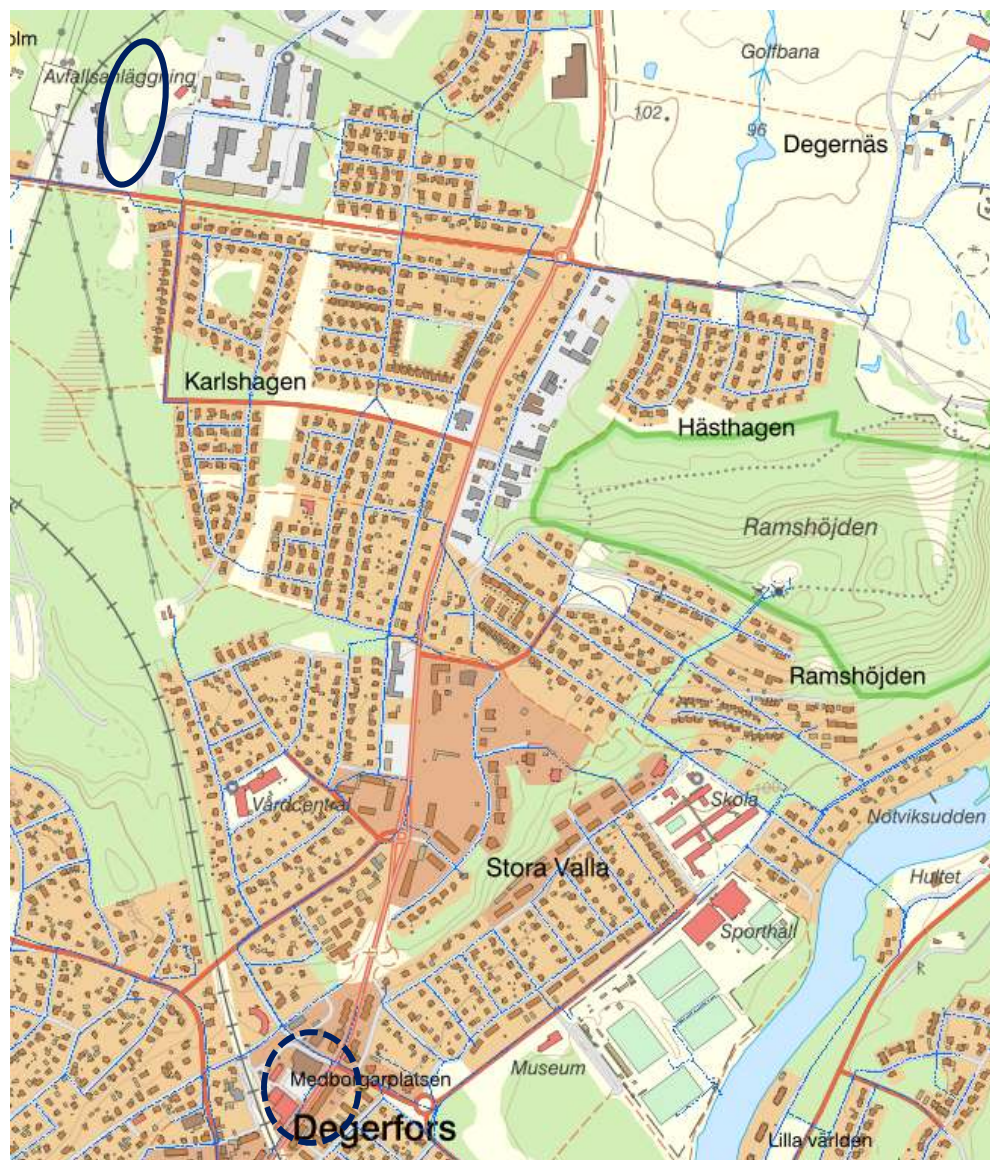
3 Beskrivning av upphävandet

3.1 Handlingar

- Plankarta D101 med markering av området som upphävs, 2026-10-06
- Planbeskrivning 2026-10-06

3.2 Läge

Planområdet (ca 37 000 m²) är beläget i Kvarnbergs industriområde i norra delen av Degerfors tätort. Det omfattar del av fastigheterna Kvarnberg 2:1 och 2:6 som ägs av Degerfors kommun.

Planområdet markerat med heldragen ring, centrum markerat med streckad ring.

3.3 Sammanfattning

För att främja en hållbar avfallshantering och öka möjligheterna till återvinning samt förbättra tillgängligheten behöver den kommunala återvinningscentralen (ÅVC) utökas. Lämpligaste platsen för detta har bedömts vara i direkt anslutning till befintlig ÅVC.

För området gäller detaljplan D101 från 2009. Återvinningscentralens nuvarande område är till största delen planlagt för småindustri vilket bedöms som en planenlig användning. Utökningen kommer främst att ske söder, fram till Raka vägen. Största delen av det utökade området är också planlagt för småindustri. Västra delen av området är planlagt för en framtida genomfartsväg, del av den s k Västerleden, samt natur. Tvärs över området finns en anslutning mellan planerad genomfart och befintlig gata planlagd. Att placera ÅVC inom områdena för genomfart, lokalgata och natur strider mot gällande plan och är inte möjligt att bevilja lov för.

En större flexibilitet för framtida utveckling bedöms uppnås vid upphävande av planen i stället för en ny plan med användningen ÅVC. Anläggande av utökad ÅVC bedöms kunna prövas i en bygglovsprocess utan krav på ny detaljplan.

Ett upphävande av del av detaljplanen bedöms inte hindra en eventuellt framtida Västerled eftersom det mellan planerad återvinningscentral och privatägd fastighet i väster kommer att lämnas ett område som inte ianspråkats. Dessutom är det förhållandevis enkelt att justera återvinningscentralens område om behov av ett större vägreservat uppstår i framtiden.

Utöver det område som behövs för ÅVC upphävs planen i vissa andra delar som inte bedöms vara aktuella för genomförande

Blått område planlagt för småindustri, vitt för gata och grönt för natur. Streckad röd linje återvinningscentralens område inklusive utökning. Utdrag ur detaljplan D101.

3.4 Kvartersmark och allmän plats som upphävs

Inom området där ÅVC planeras utökas är marken planlagd som allmän plats: natur, genomfart och lokalgata samt kvartersmark: småindustri.

I norra delen av planen har en anslutning mellan framtida genomfart och Industrigatan planlagts som allmän plats: lokalgata.

Del av befintlig gata, Industrigatan, är nu planlagd som kvartersmark för industri och handel (dock inte livsmedel) med små områden allmän plats: natur längst i norr och söder.

Befintlig infart till fastigheten Kvarnberg 3:1 (längst i sydväst) är planlagd som allmän plats: natur.

4 Planeringsförutsättningar och konsekvenser

4.1 Planuppdrag

Servicenämnden begärde i beslut 2023-11-16 § 91 att detaljplan D101 delvis upphävs. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2025-12-09 § 150 att ge miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen i uppdrag att upprätta ett förslag till upphävande av del av detaljplan för ett område i anslutning till kommunens återvinningscentral.

4.2 Översiktsplan

Området omnämns inte särskilt i översiktsplanen men följande riktlinje i avsnitt 5:2 ger stöd för att möjliggöra utökning av ÅVC:

- Utredning och planläggning görs för eventuell utvidgning av befintliga industriområden, och då med beaktande att befintliga etableringar i möjligaste mån ska ges utrymme för expansion.

Västerleden finns markerad på samlingskartan i översiktsplanen. Den beskrivs som en möjlig förbifart för centrum om det skulle bli aktuellt i framtiden.

Förslaget strider inte mot översiktsplanens ställningstaganden.

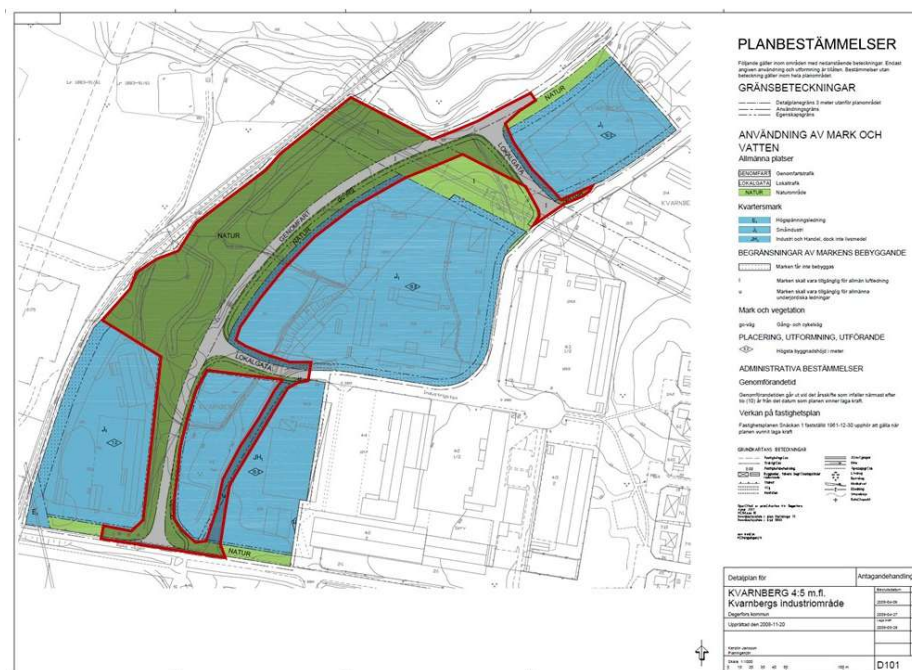
4.3 Detaljplan

För området gäller detaljplan för Kvarnberg 4:5 mfl, D101, laga kraft 2009 (lantmäteriets beteckning 1862-P59). Planen medger användningarna genomfart, lokalgata, natur, småindustri samt industri och handel, dock inte livsmedel inom område aktuellt för upphävande.

Genomförandetiden för planen har gått ut.

Den gällande detaljplanen har inte genomförts i någon av dessa delar och ett genomförande bedöms inte heller vara aktuellt inom överskådlig tid. För att underlätta befintligt nyttjande och möjliggöra en utökning av ÅVC föreslås planen upphävas inom markerat område (se karta sidan 7).

Efter upphävandet blir området planlöst. De delar av planen som upphävs har inte genomförts varför det inte blir någon förändring jämfört med nuläget.

Detaljplan D101. Röd linje och grå skuggning markerar området som upphävs.

Genomfart – Västerleden

Västerleden är en tänkt förbifart för att avlasta Degerfors centrum från tung trafik. Den har funnits med i kommunens planer sedan tidigt 1980-tal. Ett reservat väster om Kvarnberg, mellan Strömtorp och Karlshagen samt väster om Bossåsen fram till Björneborgsvägen har lämnats obebyggt för att möjliggöra denna förbifart. Delar av reservatet är i detaljplaner planlagt för trafikändamål. I översiktsplanen från 2016 finns Västerleden beskriven och markerad som en möjlig förbifart.

Västerleden har inte varit aktuell för någon detaljerad utredning utan betraktas endast som en framtida möjlighet. Varken i länstransportplanen eller åtgärdsvalsstudie för väg 205 (2025 Trafikverket 2022/12890) förordas Västerleden för utredning. Reservatet har i omgångar begränsats.

Syftet med gällande detaljplan från 2009 var att genom att revidera befintligt vägreservat utöka industriområdet. Infarten från Raka vägen till industriområdet planlades ca 30-60 m väster om befintlig infart (Industrigatan) för att fastigheten Kvarnberg 4:5 skulle kunna utökas. Tanken var att denna väg skulle fungera både som anslutning till industriområdet och del av genomfarten. Från genomfarten har också en kompletterande del av lokalgatan planlagts för anslutning till Industrigatan. Området mellan genomfarten och befintlig järnväg är planlagt som natur. I norra delen av planområdet har ytterligare en anslutning mellan framtida genomfart och Industrigatan planlagts. Eftersom inte heller denna är genomförd och den går över en industrifastighet föreslås även denna del av planen upphävas.

De förändringar av vägsystemet som möjliggjordes i detaljplanen har inte genomförts.

I aktuellt område begränsas tillgängligt område för vägreservatet av en privatägd fastighet och järnvägen mot Karlskoga. Men det bedöms finnas utrymme för att justera vägreservatet för att frigöra ett större område för ÅVC. I väster finns järnvägen samt avvattningsystem (diken) vilket dock kan göra en framtida vägbyggnation mer komplicerad. Om en framtida utredning visar att förbifarten behöver byggas kommer detaljstudier att genomföras av de olika sträckorna. I detta skede får avvägningar göras mellan genomfartens placering och ÅVC:s placering. Att vid behov flytta återvinningscentralen bedöms i sammanhanget som en genomförbar åtgärd.

4.4 Riksintressen

Området berörs inte av något riksintresse.

4.5 Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. MB

Upphävandet bedöms inte påverka mark som omfattas av hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken.

4.6 Miljökvalitetsnormer

Upphävandet bedöms inte äventyra att miljökvalitetsnormerna kan följas.

4.7 Miljö

Planer ska miljöbedömas om det planen medger förväntas innebära betydande miljöpåverkan. En undersökning har genomförts och slutsatsen är att eftersom upphävandet av detaljplanen i sig inte innebär några förändringar i användningssätt eller bebyggelse kan det inte antas innebära betydande miljöpåverkan och en miljöbedömning enligt PBL 4 kap. § 34 behöver inte upprättas. Beslut av ks au 2026-10-20 § xx.

Inga miljömål bedöms påverkas negativt av upphävandet.

Befintlig natur har triviala värden och är relativt otillgänglig för rekreationsändamål och bedöms inte påverkas av upphävandet.

I gällande plan finns inga bestämmelser om dagvatten varför ett upphävande inte påverkar dagvattensituationen.

4.8 Hälsa och säkerhet

I gällande detaljplan finns inga skyddsbestämmelser varför ett upphävande inte bedöms påverka hälsa och säkerhet.

Områdets geotekniska förutsättningar får undersökas i samband med att åtgärder planeras inom området.

4.9 Sociala

Upphävandet möjliggör i nästa skede en utveckling av ÅVC vilken planeras få utökad tillgänglighet för allmänheten.

4.10 Trafik

Befintligt gatunät fortsätter att användas. Ett upphävande av planen kan innebära att det behövs ny planläggning om genomfartsleden skulle bli aktuell i framtiden.

4.11 Fastigheter och rättigheter

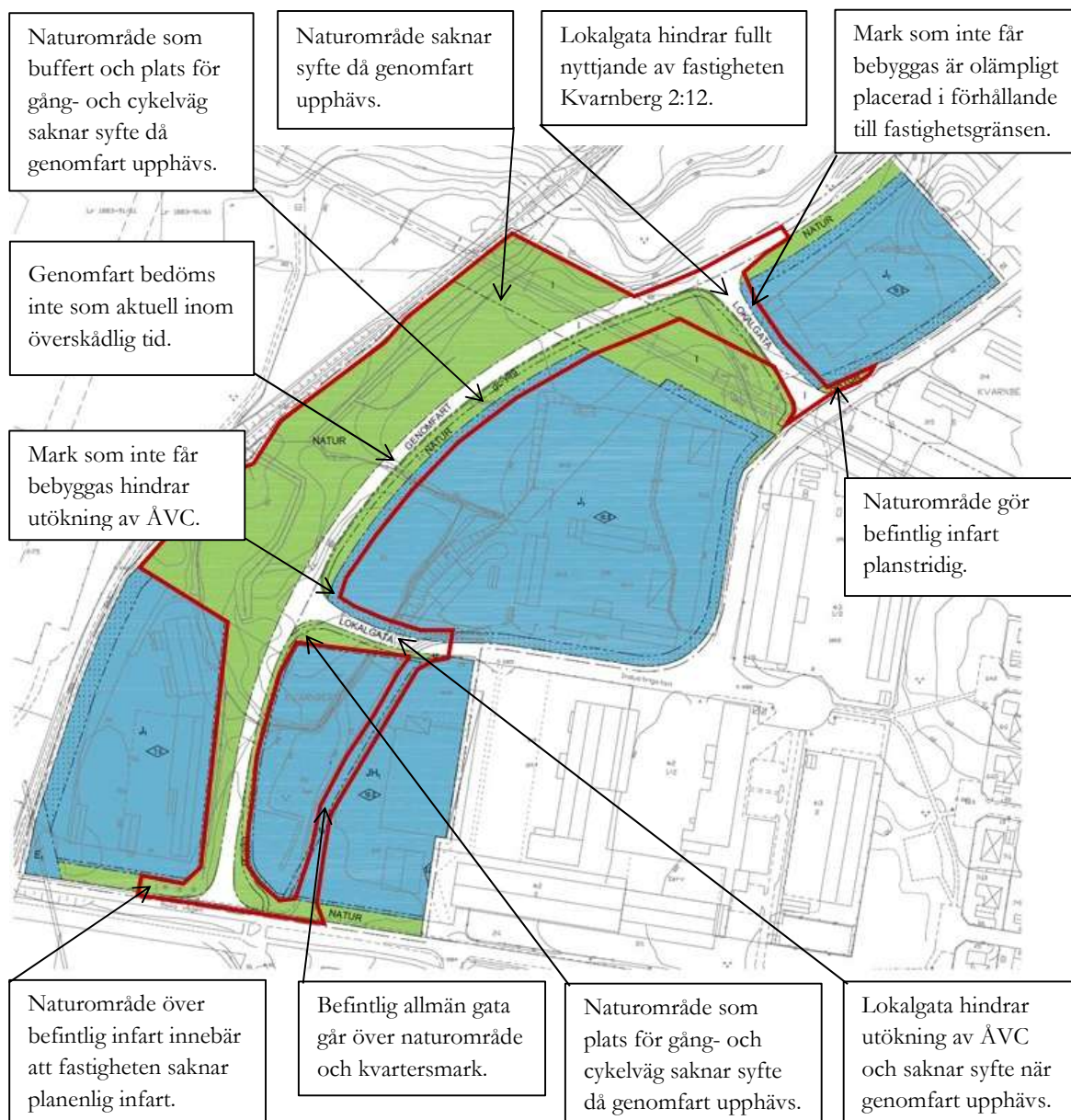
Kommunen äger fastigheterna Kvarnberg 2:1 och 2:6. I norra delen av området berörs Kvarnberg 2:12 som ägs av det kommunala bolaget Degerfors industrihus AB. En ledningsrätt för starkström passerar genom området.

Upphävandet innebär att delar av fastigheterna blir planlösa. För Kvarnberg 2:12 bedöms det som en positiv förändring eftersom berört område varit planlagt som allmän plats, lokalgata och natur.

Ledningsrätten påverkas inte av upphävandet.

5 Motiv för upphävande

Genomförande av detaljplanen inom berörda områden bedöms inte vara aktuell inom överskådlig tid. Motiv för upphävande inom berörda områden anges i kartan nedan.

6 Genomförande

6.1 Organisation/tidplan

Ändringen av detaljplanen handläggs med förenklat standardförfarande. Planen handläggs enligt reglerna i plan- och bygglagen (PBL – SFS 2010:900).

Antagande beräknas kunna ske av kommunstyrelsen under första kvartalet 2027.

6.2 Fastighetsrättsliga frågor

Upphävandet innebär inte några fastighetsrättsliga förändringar. Det planeras inga fastighetsrättsliga åtgärder.

6.3 Ekonomi

Mellan miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen och serviceförvaltningen finns ett avtal som reglerar kostnaderna för upphävandet av del av detaljplanen.

6.4 Upplysning

Bygglov för utökad återvinningscentral söks hos bygg- och miljönämnden.

7 Planeringsunderlag

7.1 Kommunal

Översiktsplan för Degerfors kommun, laga kraft 2016.

Detaljplan för Kvarnberg 4:5 m fl D101, (lantmäteriets aktbeteckning 1862-P59), laga kraft 2009.

7.2 Regionala/Annat (befintliga underlag)

Åtgärdsvalsstudie: Framkomlighet väg 205 genom Degerfors, Trafikverket 2022/12890.

8 Medverkande

Planen är upprättad av miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen Degerfors kommun.

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

— — — — — Detaljplanegräns 3 meter utanför planområdet
 — — — — — Användningsgräns
 — — — — — Egenskapsgräns

Allmänna platser

KvartersmarkBEGRÄNSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE

Mark och vegetation

gc-väg Gång- och cykelväg

 Högsta byggnadshöjd i meter

Genomförandetid

Genomförandetiden går ut vid det årsskifte som infaller närmast efter tio (10) år från det datum som planen vinner laga kraft.

Fastighetsplanen Snäckan 1 fastställd 1961-12-30 upphör att gälla när planen vunnit laga kraft

	Förtydliggelse
	Traktat
	Förtydliggelse
	Byggnad, teknisk byggnadsinsyn
	Statist
	Väg
	Kontroll

Upprättad av primärläkaren för Dagvården
A-jug 2007
MCH:Anna H
Koordinatsystem : plan Karlshaga 70
Koordinatsystem : löyd 6900

Jan Inge Døke
Helseinstituttet

SAMRÅDSHANDLING

Detaljplan för		Antagandehandling	
KVARNBERG 4:5 m.fl. Kvarnbergs industriområde Degerfors kommun Upprättad den 2008-11-20		Beslutsdatum	Instans
		2009-04-06	K3
		2009-04-27	K4
		Laga kraft 2009-05-28	
Kerstin Jansson Planeringsör			
Skala 1:1000 0 10 20 30 40 50 100 m		D101	

Susanna Weiberg, 0586-48159
susanna.weiberg@degerfors.se

Undersökning betydande miljöpåverkan

Enligt 4 kap 34 § PBL (2010:900) ska planer miljöbedömas om det planen medger förväntas komma att innebära betydande miljöpåverkan. Samma instans som beslutar om planfrågor ska även besluta om en plan ska miljöbedömas eller inte. Detta dokument utgör underlag för beslut om miljöbedömning.

Upphävande av del av detaljplan för del av Kvarnerg 2:1 och 2:6

Syftet med att upphäva del av detaljplanen är att möjliggöra en utökning av återvinningscentralen inom ett område där gällande detaljplan inte blivit genomförd. Dessutom upphävs planen i vissa andra delar som inte blivit genomförda då dessa inte längre bedöms som aktuella.

Slutsats

Eftersom upphävandet av detaljplanen i sig inte innebär några förändringar i användningssätt eller bebyggelse kan det inte antas innebära betydande miljöpåverkan och en miljöbedömning enligt PBL 4 kap. § 34 behöver inte upprättas. Nedan finns genomgång av bedömningskriterierna.

Faktor	Påverkan			
	Betydande	Osäker	Ej betydande	
Internationella konventioner (Natura 2000, UNESCO, världsarv, CW-område)			X	
Miljöbalken 3 – 4 kap (riksintressen)			X	
Miljöbalken 7 kap (strand-skydd, biotopskydd, natur/kulturresevat, vattenskyddsområde)			X	
Byggnadsminnen eller fornminnen			X	
Höga naturvärden (naturvårdprogram eller nyckelbiotop, fauna & flora)			X	
Konflikter med ÖP eller FÖP			X	
Miljömål/Hållbar utv.			X	
Miljökvalitetsnormer			X	

Faktor	Påverkan			
	Betydande	Osäker	Ej betydande	
Området opåverkat eller har särskilda värden ur boendesynpunkt? (bullerfri zon, närrekreationsområde, kvartersströvområde) Nuvarande markanvändning			X	
Geologi			X	
Grundvatten			X	
Avloppsvatten (spill/dag)			X	
Förorenad mark			X	
Luftföroreningar			X	
Lokalklimat			X	
Den befintliga miljöns känslighet (stads-/landskapsbild)			X	
Trafikmiljö			X	
Buller och vibrationer			X	
Farligt gods			X	
Elektriska och magnetiska fält			X	
Radonförekomst			X	
Allergi			X	
Övrig miljöfarlig verksamhet			X	
Energiförsörjning			X	
Avfallshantering			X	
Risk för olyckor			X	
Effekternas gränsöverskridande karaktär			X	

Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen

§ 75

Dnr 00080-2025

Naturreseptat Degernäs Ramshöjden - samråd, Finansiering för skötselåtgärder inom Degernäs Ramshöjden naturreseptat

Servicenämndens beslut

Servicenämnden äskar 300 000 kr från kommunstyrelsen för att kunna genomföra de åtgärder som beslutats i skötselplanen för Degernäs-Ramshöjdens naturreseptat.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade tidigare KF §136 2025-12-15 att anta reviderade föreskrifter och en uppdaterad skötselplan för naturreseptatet. I samband med beslutet redovisades de skötselåtgärder som behöver genomföras för att uppfylla reseptatets syfte samt en uppskattad kostnad för dessa åtgärder. För att skötselplanen ska kunna genomföras krävs att medel avsätts för de praktiska åtgärderna. För att säkerställa att kommunfullmäktiges beslut om reseptatets skötsel kan verkställas behöver medel avsättas.

Den samlade kostnaden för åtgärderna beräknades då till cirka 400 000 kronor. Efter dialog med serviceförvaltningen har bedömningen gjorts att åtgärderna kan genomföras för 300 000 kronor. En lägre budget kan dock innebära att vissa åtgärder behöver begränsas eller att utförandet får en lägre ambitionsnivå än vad som ursprungligen förutsattes i skötselplanen.

Beslutsunderlag

Servicenämndens arbetsutskott § 49/2026-09-10

Tjänsteskrivelse, 2026-07-01

Kommunfullmäktige § 136/2025-12-15

Bilaga- Degernäs Ramshöjden skötselplan

Skickas till

Förvaltningschef

Miljöstrateg

Enhetschef fritid och resursenheten

Kommunstyrelsen

Finansiering för skötselåtgärder inom Degernärs Ramshöjden naturreservat

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fördelar minst 300 000 kr till Serviceförvaltningen för att kunna genomföra de åtgärder som beslutats i skötselplanen för Degernäs-Ramshöjdens naturreservat.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade tidigare KF §136 2025-12-15 att anta reviderade föreskrifter och en uppdaterad skötselplan för naturreservatet. I samband med beslutet redovisades de skötselåtgärder som behöver genomföras för att uppfylla reservatets syfte samt en uppskattad kostnad för dessa åtgärder. För att skötselplanen ska kunna genomföras krävs att medel avsätts för de praktiska åtgärderna. För att säkerställa att kommunfullmäktiges beslut om reservatets skötsel kan verkställas behöver medel avsättas.

Den samlade kostnaden för åtgärderna beräknades då till cirka 400 000 kronor. Efter dialog med Serviceförvaltningen har bedömningen gjorts att åtgärderna kan genomföras för 300 000 kronor. En lägre budget kan dock innebära att vissa åtgärder behöver begränsas eller att utförandet får en lägre ambitionsnivå än vad som ursprungligen förutsattes i skötselplanen.

I den ekonomiska konsekvensanalysen som fanns bifogat med reservatsföreskrifterna stod följande:

Upprustning av grillplatser och leder beräknas till en kostnad på uppskattningsvis 400 000 tkr.

Årlig kostnad för underhåll beräknas 70 000 kr/år som går till Serviceförvaltningen och resursutvecklingsenheten.

Åtgärderna som beslutats i skötselplanen är:

- Informationstavlor med kartor, info och föreskrifter finns vid entréerna och underhålls

- Informationsmaterial tas fram till kommunens hemsida.
- Röjning och säkring av de stigar, vandringsleder och grillplatser som är angivna på kartan i skötselplanen.
- Farliga träd fälls vid behov in mot skogen och får ligga kvar.
- Årlig tillsyn av stigar, rastplatser och informationstavlor.
- Eventuell småskalig röjning och gallring längst med stigar och vandringsleder, max 20 meter från varje sida, för att säkra estetiska värden och för att skogen ska kännas trygg att vistas i.
- Leden längst med Möckeln hålls till viss del öppen mot sjön och enstaka trädgrupper sparas.
- Leden mot Möckeln och Letälven tillgänglighetsanpassas.
- Märka upp leden Ramshöjden runt samt Degernäs-Ramshöjden runt.

Finansiering

Del av markintrångsersättningen av de 2 070 000 kronor som tilldelats kommun i samband med de nya reservatsföreskrifterna.

Malin Björn
Miljöstrateg

Therése Adrian
Fritidschef

§ 136

Dnr 00175-2025

Naturreseptat Degernäs-Ramshöjden

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar följande:

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar Degerfors kommun att bilda naturreseptat Degernäs-Ramshöjden inom fastigheterna DEGERNÄS 1:3 och RAMSHÖJDEN 1:1 i Degerfors kommun. Reseptatet har den avgränsning som framgår av kartan i detta beslut. Beslutet innebär en revidering av syfte och föreskrifter för naturreseptatet Degernäs-Ramshöjden från 2006, stärkt skydd samt fastställande av ny skötselplan. Reseptatets namn och avgränsning förblir densamma.

För att stärka skyddet av skogen förordnar kommunen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att det syfte med förvaltningsinriktning och de föreskrifter som framgår av detta beslut ska gälla beträffande reseptatet.

Degerfors kommun beslutar med stöd av 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken att upphäva följande beslut: KF § 113 dnr 112-2004.

Sammanfattning av ärendet

I naturreseptatsbeslutet från 2004 tilläts naturvårdsinriktat skogsbruk på Ramshöjden. För att bevara de skogliga värdena har kommunen i samband med antagandet av naturvårdsprogrammet 2021 beslutat att uppdatera reseptatsföreskrifterna och skötselplanen så att naturvärden prioriteras framför konventionellt skogsbruk.

Yrkanden

Johanna Ghattas (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsen § 227/2025-12-02

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen, 2025-11-06

Skötselplan för naturreseptat Degernäs-Ramshöjden

Karta

Ekonomisk konsekvensanalys av bildandet av naturreseptat Degernäs-Ramshöjden

Förhandsbesked om bidrag till markåtkomst för det planerade naturreseptatet Degernäs-Ramshöjden i Degerfors kommun

Skickas till
Miljöstrateg